

Burgemeester en Wethouders van alle gemeenten in Overijssel
Projectleiders WMO

Uw kenmerk	Uw brief	Ons kenmerk ZC/2005/1845	Datum 20 05 2005
Bijlagen	Doorkiesnummer 425 16 38 425 12 32	Inlichtingen bij mw. R. Heerbaart hr. P. Graus	26 MEI 2005

Onderwerp
Ondersteuningsaanbod gemeenten Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

Zoals u weet is er nog veel onduidelijkheid rond de WMO: de datum van invoering, de exacte inhoud, de financiën die ermee gemoeid zijn. Zeker is wel dat de gemeenten met de invoering van de WMO nog meer verantwoordelijkheid krijgen op het zorg- en welzijnsterrein. Daarmee wordt de gemeente de belangrijkste regievoerder op die gebieden.

Ook de provincies krijgen een rol bij de invoering en de uitvoering van de wet. De provinciale steunfunctietaak wordt onder de werking van de WMO gebracht. Daarnaast krijgt de provincie een taak met betrekking tot het cliënten-/zorgvragersbeleid. Ten slotte is er provinciaal beleid dat raakvlakken heeft met de doelstellingen van de WMO. Dat vereist afstemming.

Wij willen ons beleid daarom in overleg met de gemeenten afstemmen op de gevolgen van de invoering van de WMO en wij willen de gemeenten in Overijssel op hun verzoek graag faciliteren en ondersteunen bij de invoering en uitvoering van de WMO in aansluiting op hun lokale beleid.

In deze brief geven wij aan hoe wij verwachten gemeenten te kunnen ondersteunen vanuit ons reguliere beleid, hoe wij onze steunfuncties in willen zetten op de WMO en welke speerpunten in de vorm van extra pilots wij kiezen. Deze inzet en focus baseren wij op een ambtelijke inventarisatieronde langs alle gemeenten en op informatie uit gebiedsoverleggen en uit overige kanalen. De brief is ter advisering voorgelegd aan de klankbordgroep WMO van de VNG-Overijssel. Uit de ontvangen reacties concluderen wij dat ons ondersteuningsaanbod tegemoet komt aan de wensen van de gemeenten.

Wij hopen hiermee een gevarieerde menukaart aan te bieden, die u op de hoogte stelt van wat wij u bij de ontwikkeling van de WMO kunnen bieden en die goed aansluit op de vragen, die bij u leven.

Per beleidsthema beschrijven wij de relatie met de WMO. Tevens beschrijven wij de pilots.

A. Ondersteuning van gemeenten vanuit ons reguliere zorg- en welzijnsbeleid

De volgende thema's van ons reguliere zorg- en welzijnsbeleid sluiten inhoudelijk uitstekend aan bij de doelstellingen van de WMO en zijn daarom interessant voor de gemeenten.

- **Wonen, zorg, welzijn.**

Vorig jaar hebben Provinciale Staten het Programma Langer zelfstandig wonen voor ouderen, mensen met een handicap en/of ggz-cliënten vastgesteld. De inhoud van dit programma betreft de opzet van woon-zorgzones, de woon-zorg-welzijnloketten/WMO-loketten, de versteviging van de informele zorg (waar onder de mantelzorg) en de bundeling van zorggerelateerde welzijnsvoorzieningen of goede alternatieven voor deze opties. Binnen het programma willen wij gemeenten in het bijzonder ondersteunen bij de opzet van woon-zorg-welzijnloketten/WMO-loketten die, gelet op de invoering van de WMO, per 1 januari 2006 operationeel zullen moeten zijn. Deze loketten zijn essentieel voor het slagen van de WMO.

Daarnaast willen wij gemeenten ondersteunen bij de opzet van woon-zorgzones waarbij zij de regie voeren.

Voor de opzet van WMO-loketten stellen wij maximaal € 50.000,-- per gemeente beschikbaar. Voor de stimulering van woon-zorgzones stellen wij maximaal € 50.000,-- per project beschikbaar.

- **Zorgvragersbeleid.**

Op het gebied van het zorgvragersbeleid subsidiëren wij een aantal organisaties. De beide patiënten-consumentenplatforms (PCP's), de Ouderenbonden SENtrum (deels zorgvragersbeleid), de Federatie van Ouderverenigingen en Arcon. Deze organisaties kunnen een bijdrage leveren bij de invoering van en aan de doelstellingen van de WMO.

Arcon en SENtrum kunnen een bijdrage leveren op het gebied van ondersteuning bij burger- en cliëntenparticipatie.

De PCP's en de Federatie zijn actief op het gebied van de belangenbehartiging en kunnen daarop worden aangesproken door zorgvragers met vragen op het gebied van de WMO. Zo kan deze belangenbehartiging een bijdrage leveren aan de (lokale) cliëntparticipatie bij de invoering van de WMO. Overigens wordt momenteel ons zorgvragersbeleid herijkt, waarbij wij zeker rekening houden met de gevolgen van de invoering van de WMO.

- **Eerstelijnszorg.**

Ons beleid is erop gericht om de toegankelijkheid van de eerstelijnszorg zo veel mogelijk te handhaven en te bevorderen, omdat deze zorg van groot belang is voor het langer zelfstandig kunnen wonen. Eerstelijnszorg wordt immers geboden in eigen wijk of dorp en is gericht op de mens in de thuissituatie en een ambulante wijze van hulpverlening. De eerstelijnszorg verbindt ook cure met care en preventie. Maar de toegankelijkheid staat onder druk door de stijgende zorgvraag. Om de toegankelijkheid te kunnen behouden in wijk of dorp stimuleren wij de totstandkoming van integrale zorgposten.

Hieronder verstaan wij meerdere eerstelijnsvoorzieningen onder één dak, bij voorkeur gekoppeld aan andere zorg- of welzijnsvoorzieningen. Ook een goed alternatief is bespreekbaar.

Wij stellen subsidie beschikbaar voor uitbreiden of opplussen van ruimtelijke voorzieningen of voor ICT-voorzieningen. Per project kan een eenmalige subsidie worden aangevraagd van maximaal € 25.000,--.

- **Jeugd.**

Vanuit de jeugdzorg spannen wij ons vooral in voor een goede aansluiting tussen het preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg.

In het Actieprogramma Jeugdbeleid-Jeugdzorg 2005-2009 is de relatie tussen de Wet op de jeugdzorg en de WMO als thema benoemd. In het kader van de WMO willen wij specifiek inzetten op pilots integratie WMO-zorgloket met jeugdzorg en op de ondersteuning van gemeenten bij de opbouw van de functies licht pedagogische hulp en zorgcoördinatie. Gemeenten kunnen hier in het kader van het Actieprogramma Jeugdbeleid-Jeugdzorg uitvoering aan geven.

- **Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en zwerfjongerenopvang.**

De huidige centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang krijgen onder de WMO nog meer verantwoordelijkheden. Wij willen de gemeenten daarbij ondersteunen.

De maatschappelijke opvang/vrouwenopvang wordt een afzonderlijk prestatieveld binnen de WMO. Het betreft vooral grootstedelijke problematiek. Dat is voor de centrumgemeenten een grote opgave. Veel problemen in de opvang hebben betrekking op aansluiting in de keten van huisvesting en zorg.

Wij willen alle gemeenten (niet alleen de centrumgemeenten) ondersteunen bij het ontwikkelen van opvangvoorzieningen en wij willen de centrumgemeenten in het bijzonder desgevraagd ondersteunen bij de ontwikkeling van dit prestatieveld (onderzoek problematiek en oplossingen, modeltrajecten, voorzieningen). Zowel centrumgemeenten als niet-centrumgemeenten kunnen binnen de criteria van ons Programma Langer zelfstandig wonen een beroep doen op provinciale projectsubsidies op dit gebied. Hiermee willen wij de samenhang tussen centrumgemeente en omliggende gemeenten stimuleren.

Inzet van de provinciale steunfuncties op de WMO

De inzet van steunfuncties ter ondersteuning van (kleinere) gemeenten wordt een wettelijke taak in de WMO. Arcon, Spil en de ouderenbonden verenigd in SENtrum kunnen een belangrijke rol spelen bij de invoering van de WMO.

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de landelijke Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) ontwikkelen een instrumentenkoffer met handreikingen voor gemeenten. Hiermee is een goede implementatie van de WMO nog niet gegarandeerd.

Onze steunfuncties als Arcon en Spil, maar ook SENtrum kunnen, met hun expertise op het terrein van zorg en welzijn en hun specifieke kennis van de situatie in Overijssel, gemeenten helpen om de WMO "op maat te maken".

Een substantieel deel van onze budgetten wordt hiervoor aangewend.

Wij denken daarbij aan het ontwikkelen van meetinstrumenten, het doen van voorstellen over in te voeren modellen en procedures en de advisering aan gemeenten vanuit klantperspectief.

De quick scan van WMO-doelgroepen in de gemeenten, die momenteel uitgevoerd wordt maakt ook deel uit van dit aanbod.

Overigens loopt er een herinrichtingstraject van de steunfuncties zorg en welzijn. Hoe het veld van steunfuncties er uiteindelijk uit zal zien is nog niet duidelijk, wel dat de WMO een belangrijk onderdeel van het takenpakket gaat vormen.

C. Bijzondere focusprojecten op WMO-thema's

Zoals gezegd is, willen wij naast de inzet van de hiervoor genoemde onderdelen van ons reguliere beleid ter ondersteuning van de invoering van de WMO, focussen op de uitwerking van een beperkt aantal pilots, die wij van groot belang achten binnen de WMO en waarvan de resultaten overdraagbaar zijn naar andere gemeenten. Op grond van onze nieuwe provinciale WMO-taken kiezen wij voor twee thema's in de vorm van pilots. Wij focussen op twee pilotprojecten om te voorkomen dat de inzet en de middelen te zeer verdund raken om effectief te zijn. De resultaten moeten dan ook overdraagbaar zijn.

- **Informele zorg en vrijwilligerswerk.**

In de WMO zal de niet-professionele zorg- en dienstverlening een cruciale positie krijgen.

Immers, mensen kunnen pas een beroep doen op gemeentelijke of AWBZ-voorzieningen als zij in hun eigen omgeving niet voldoende geholpen kunnen worden. Gemeenten hebben er dan ook alle belang bij om informele zorg en vrijwilligerswerk goed te organiseren. Daarom richten wij ons in het bijzonder op de informele zorg. Informele zorg is die zorg die onbetaald en niet beroepshalve wordt verricht en is te onderscheiden in gebruikelijke zorg, mantelzorg, zelfhulp en vrijwillige zorg. Wij willen inzetten op vernieuwing (van de organisatie) van de informele zorg zodat deze WMO-proof zal zijn. Wij stellen € 250.000,-- beschikbaar voor de uitvoering van een proefproject in Twente waarin wij met de relevante partijen zoals de gemeenten, het Platform Mantelzorg Overijssel en het Steunpunt Informele Zorg regio Twente experimenten willen opzetten in het licht van de WMO.

- **Burger- en cliëntparticipatie.**

In de WMO is participatie van groot belang. Als provincie hebben wij zowel aandacht voor de belangenbehartiging van zorgvragers als voor de participatie van de burgers. Ons beleid raakt daarom nauw aan de doelstellingen van de WMO.

Bij het organiseren van participatie wordt nu nog veelal gekeken naar patiëntenorganisaties, terwijl de beoogde participantengroep veel breder is. Het gaat immers niet alleen om mensen die zorg vragen, maar ook om mensen die oplossingen zoeken op de raakvlakken tussen welzijn, preventie en zorg.

Wij willen samen met (enkele) gemeenten in West-Overijssel een project opzetten waarin op regionale schaal een participatiemodel wordt ontwikkeld, dat vervolgens lokaal kan worden ingevuld. Wij stellen hiervoor € 250.000,-- beschikbaar.

Middelen

Onze reguliere budgetten voor zorgprojecten, voor het Programma Langer zelfstandig wonen, voor welzijn, vrijwilligerswerk en integratiebeleid, zijn hiervoor gedeeltelijk beschikbaar. Tevens hebben Provinciale Staten op 13 april 2005 € 1 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van de gemeenten bij de invoering van de WMO.

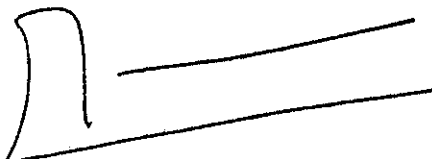
Aanmelden

Heeft uw gemeente interesse voor een van de genoemde beleidsmogelijkheden? Dan kunt u zich voor 14 juli 2005 melden bij de projectleider WMO, mevrouw R. Heerbaart, telefoonnummer 038 425 16 38, e-mail: R.Heerbaart@prv-overijssel.nl, postadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle of onze andere medewerkers op het gebied van zorg en welzijn. Onze medewerkers gaan dan met u in overleg of schakelen een provinciale steunfunctie in.

De criteria uit de Nota Sociale Actie 2005-2008, het Uitvoeringsprogramma en het bijbehorende Uitvoeringsbesluit Sociale Actie 2005 zijn overigens ook van toepassing voor WMO-projecten. U kunt de stukken vinden op onze website www.prv-overijssel.nl onder "Documenten Zorg".

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

